

JOURNAL ARMÉNIEN
MANZOUË-LEFKIAR
54 Grand Rue de la Porte 54
Constantinople
ՀԱՅԿԱՆԵՐԻ ԳԵՂԱՐՈՒԹՅԱՆ ԳԵՂԱՐՈՒԹՅԱՆ
ՊՐԻՆԻ ԿՈՒՆԴԱԼՈՒԹՅԱՆ ԱՄԵՆ ԳԵՂԱՐՈՒԹՅԱՆ
ԽՐԱԳՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
Կ. ՊՈԼԵՍ, ՊՈԼԵՍ ԱԼԻ ՋԱՍԵՍԻ, ԹԻԻ 54
ԽՐԱԳՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՂՂՈՒԹՅԱՆ ՋԵՂԱՐՈՒԹՅԱՆ
ԻՏ ՋԵՂԱՐՈՒԹՅԱՆ

Ամսօրնայի Եփեսոս

ԱՋԱՏԱԿԱՆ ԱՆԿԱՆ ԾՐԱՆ

Պ Ա Տ Կ Ե Ր Ա Ջ Ա Ր Դ

منظومه افکار ارمنييه بوى غزته
صاحب امتياز اوچانس فرید
اداره حاليه باب عالی جدمسندہ نومرو ۵۴
PUBLISHED BY
ՀԱՅԿԱՆԵՐԻ ԳԵՂԱՐՈՒԹՅԱՆ
ՊՐԻՆԻ ԿՈՒՆԴԱԼՈՒԹՅԱՆ ԱՄԵՆ ԳԵՂԱՐՈՒԹՅԱՆ
ԽՐԱԳՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
Կ. ՊՈԼԵՍ, ՊՈԼԵՍ ԱԼԻ ՋԱՍԵՍԻ, ԹԻԻ 54
ԽՐԱԳՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈՂՂՈՒԹՅԱՆ ՋԵՂԱՐՈՒԹՅԱՆ
ԻՏ ՋԵՂԱՐՈՒԹՅԱՆ

10 ՓԱՐԱ

10 ՓԱՐԱ

ՅԱՆՑԱԿԱՆ ԹԻՒՐ ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՒԹՅԱՆ ՄԷՋ

Մեր Ընդհանուր Ժողովը, իր զարնու-
րելի անդամներն զատապարտելի ըն-
թացքը դարձանելու համար, ինչպես ասի
քի առաջ, ընդհանուր ժողովը և իր Օրա-
կարգին մէջ ընդունեցան առաջին հարցը
ընդ 71 թիւը:

Պարբերական հիւանդութիւն մըն է
առ ընդհանուր միտքերու մէջ որոնք, ա-
ռանց ուղիւն աւելի խոր ինչիւ մեր Ժո-
ղովական անդամները մէջ, կարծած են
թէ մեր Սահմանադրութեան մէջ ինքնին
անդամներն թիւ մը կայ, ինչպէս մե-
ծամասնութեան օրինական թիւը, — 71:

Այդ թիւին վրայ յայտարարեց ժողով
որոնցորդները այնպէս կը խորհն որ եթէ
այդ յանցարար թիւը, 71, զատապարտու-
ուի և կամ անոր վրէժը նետուի կայան-
քանի լարուած իշտաններուն, անոր անմիջ
արեւելքի կ'որոշուի Ընդհ. Ժողովին ա-
մուլ ստանալ և, յայտարարեան նիստերու
մէջ, յայտնուեն, ազգային լաւ հոգեւոր
տեղի կ'ունենան:

Ու ինչ ճանքով, ինչ կանոնական փա-
տի մէջ կը բերուին թուական նուա-
զուրի մը ենթարկելու սահմանադրական
ձանքերու օրինական մեծամասնութիւնը:
Այդ պատճառով, իրաւաբանող, ճոճու
ճանապարհներն մէջ ինչպէս կը
ստեղծուին ուր կը փորձուին հաստատել
անոր մէջ լոկ պատահական, վարանցով
կենդանի կ'առնուին իշտաններուն
մէջ պրիւրիս ալ իշտանական 71 թիւին
վրայակալան դուրսը և ինչպէս ճանքով
այդ հոգեւոր իրեն պատճառ մեր ընդհ. Ժո-
ղովական շարժանքներուն:

Այսպէս մեծամասնութիւն մը ունիւ
հաստատողներու որ եթէ յայտարարեան
ձանք բերի ի մէջ ինչպէս վերցնելու՝ այդ
անմիջապարտ թիւը, ժողովը կ'ազատուի,
մէջ օրէն միտք, մեծամասնութիւն անուա-
նեղի ծանոթութենէ մը և, այսուհետեւ, եծ
նիստերու թիւ մը կ'առնէ՝ կենսականութե-
թիւն գնելու իր մեծեղան տարբերուն
մէջ:

Եւ հաստատար այսօր կը քաշուի կա-
խաղան յետքով՝ միաժամ ծախքերու և
գրիմառու առաւելներու կէտերու մէջ:
Մի՞ զարմանա՞ք. մարդկային պատ-
մութեան մէջ այդ կարգի միաժամութեան
զարաւարտներ կան. օրինակ մըն ալ մեծ
կ'աւելցնենք. որով ընդհանուր կ'ը-
լանք պատմական հարստութեան այդ մը-
թերքը. — Օրին մէջը ետ մը, մեծանի մը
առնելուն անցնելու ատեն, արքայազն
ներս կը մտնէ, բաղնիքի կը մտնեալ ա-
ն լաւական երկիւղածութիւնով մը և կը
շարժի ցորենի փունք մը որ իրեն նուր
գրուած էր աստուածունիքի մը սեղանին
մըմ:

Անքանիք՝ ո՞րք մըն էր ատ
իրական պատմաստար մը, լցուած

փոխանական ընտրութիւնը, ո՞չ վարչա-
կան և ո՞չ տեսչական գործունէութիւնը,
Իսթանբուլի Սահմանադրութիւնը իր ըն-
տիրով, թուրքիայ շարժութիւնը Պոլսը
ունենալ, ընտրութեանց մէջ, իր թուական
իրաւունքը, և ողորմելի թաղ մը, — շատ
տեղ անորակելի ինչն իր մէջ — երեք
չորս հարիւր տուններով՝ վանքի, կարի-
նէն, Բաղէն, Տիգրանապոլսի, Խա-
բէրէն անկի շարժի:

Անգամ մը որ վերաքննութեանը ճը-
ղուած են այդ իրաւունքները, ալ ինք-
նին կը ստեղծուի ազգային ընդհանրական
ժողովը ինչպէս մը, մէջտեղ կուգան ազ-
գին պատման ու լաւերը ընդհանուր ժողո-
վականներ, կանոնական մեծամասնու-
թիւնը ինքնին կը գոյանալ, և հարկ չկի-
տի ըլլալ պատշաճու որ, մեծամասնու-
թիւնը ըլլալու համար, կիրքերը բռնկին
կուրաբար, հակառակութիւնները սրուին
մոլեգործին, ինչպէս եղաւ ասիւ տալ:

Ո՛ր, թէ 71 թիւի վերաքննութիւն, այլ
վերաքննութիւն. ա՛տ է որով վրայ կ'ա-
մէ պոքիւր Ապրիլի 22, այսօր կը գա-
տնէ, կը զատապարտեն 71 թիւը, վաղ-
այ կը դատուի ու կը զատապարտուի
51 թիւով, որ իմայ փրկութիւն կը նկա-
տուի:

ՀԱՅԿ

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ԷԶԵՐ ՅԱՅՈՒՄ ՀԱՅՈՒՄԱՆ ԽՐԱՐԻՆ

1870ի հարստահարութեանց քննիչ
Գանձապետը իր ստանձնած ծանր պա-
տմար խնայողութեան կատարելու անկ ապա-
հովութիւնները ձեռք առաւ: Այսպէս ու-
սումնասիրելով քան տարուան մէջ նախնե-
րենց Պատարագարանին հասած բոլոր տե-
ղեկութիւնները, ու Պատարագարանին Պե-
տական արտաքին թղթերէն: Բայց ուղեց
նաեւ օրուան կացութեան վրայ ևս ճը-
ղորդ գաղափարը ստանալ, ուստի և ա-
ռանդարաններուն ինչպէս հարստա-
հարութեանց քննիչ Գանձապետը մը
կազմութիւնը, և անորոցէ պատահեց
մասնակի ընդ իրենց նախնեցիներուն մէջ
գործուած հարստահարութիւնները, վա-
րչական գործունէները:

Այս աշխատութեան զերեւադաժն հա-
մար Պատարագարանը իրաւաբանի չը-
բարեկամութիւնը կը կցէր նաեւ արքայա-
մը, որուն պատասխանները ամէն առաջ-
նորարար լեցնելու պարտաւոր էր: Նաեւ՝
գաւառի ազգային իշխանութիւններին կը
խնդրէր իրենց կարծիքները յայտնել ի
մասին այն միջոցներուն որոնց շնորհիւ
կարելի պիտի ըլլար զարմանել Հայ Ժո-
ղովրդին թուառութիւնը Հայրիկ ի չը-
բարեկամութեան կը վերջանալ հետեւեալ տա-
ղերով. — Երբ Ազգային Ժողովը իր ու-
շաղթութիւնը կը կեդրոնացնէ նախնեցի-

2. Կարեւորական և շահու առարկ (Հե-
լաք վէ թէմէթիւն):
Գանձի մը պատահան կը գանգատին որ
տուրքերու նոր օրէնքը իրենց կողմը
չի գործադրուի, և տեղական իշխանու-
թիւնները կը շարունակեն ժողովուրդին
վճարել տալ Սահմանէն և ուրիշ տուր-
քերը, ճիշդ ինչ տեսնուած պէս իսկ այն
պատահանը որ նոր օրէնքը կ'ը գործադ-
րուի, անոնք ալ կը գանգատին թէ կա-
ռածական և շահու տուրքերը արգարու-
թեամբ չեն գանձուի, թէ գնահատու-
մանը ճիշդ չեն, և ոչ-իսլամները իսլամնե-
րէն շատ անկի տուրք կը վճարեն:

Գաւառի մը տեղեկագիրը կը յիշատակէ
թէ տասը կուրած որոնք Գաւառը 59,090
գահական արձանագրուած են, սակայն
Թարթուրէ միտքը 527,942 գահական առ-
ցուցած է, և կարեւորագործին ալ տուր-
քերին ըստ այնմ կը վճարուի Միւստին
գանձանքները նաեւ Թէմէթիւն տուրքե-
րու համար որ Եւստ տեղեկագիրը այդ
տուրքը կը պահանջուի նաեւ երկրագործ-
ներէն ու այն կիներէն որոնք տան ներ-
քին աշխատանքին զատ ուրիշ գործ չեն
ընելու: Վերջապէս բնաբարութիւնը այն
ստանձնին հասած է որ մինչև իսկ ինչո՞ք
ազգասերներ կարա՞նք, նոյն իսկ անոնց
էն կարեւոր գործերը գործելով կը վա-
ճանեն, և այս խնդիրն համար, որոնք պարտաւորուած
են ճիշդապէս տուրք կորցնելու համար:

3. Տասնորդի անուրդ (Խիթիլ):
Բոլոր տեղեկութիւնները փաճախու-
թեամբ կը հաստատեն թէ գեղեցիկները
գործողները պէ՛տքը և կատարական
իրաւագրութեան (Մէճիլիս) ան-
գամներն են: Ասոնք օրէնքին շատ անհե-
րեւ հակադէմ չարքիւղու համար տասա-
նորդներու աճուրդը իրենք չեն անել,
բայց իրենց ազգը, ծառաներուն կամ
մարդոց անկի կուտան: Օրէնքին դրած
տարեկան իսկ կրնայ ենթադրել տալ թէ
ինչ ու ազգայնէն չի կրնար ժողովուրդը
իր հարկար զարուստ ունեցողները ծա-
ժառու ճանաչներով այդ արդիւր կը
ոչնչացնեն: Այդ պատմանները չեն վախ-
նար աճուրդին զինք բարձրացնել, վասն
զի առաւելցող դրանք թէ ամէն տեսակ մի-
ջոցներով պիտի կրնան ժողովուրդէ յա-
փառելի ինչ որ իրենք պիտի վճարեն
կատարականութեան: Տասնորդը նոյն իսկ
երեքէն չեն անել, ալ իրենց ուղածին
պէս հոգեւորներն զինք կը զննեն և տա-
նաբարքը ստանալով հաստատուել կը պա-
հանջեն, ու պղնձ դրամ ալ չեն ընդու-
նել իրենց գիւղացին զիմարէն, հարկա-
հաւանները կը ձգեն կը քաշուին: Եւ
որովհետեւ զիւրեղան չի իրար իր հոգեւոր
ներս անել, մինչև որ տասնորդը չլին
էր, ուստի և հոգեւոր բաց օդին կը
մնայ, աւրուելու ամէն տեսակ վատնի
ենթարկուած: Երբ ամբողջ հոգեւոր
փնջարուած անխուսափելի կ'երեւայ, Միւ-
թիլիլը կը վերադառնայ, և առաջ ուղածին
կրկնէր կը պահանջէ: Նոյն իսկ տասնորդ
կ'առնուի պարսկի բերքերէն, որոնք
տան պէտքերուն սահմանուած են:

4. Հարկար ինտուկտիւր:
Եթեմասնական թուականներուն, կա-
ռագրութիւնը նոր օրէնքը մը հարստա-
րէց որով ամէն նախնեցի զիւրաբար լաւ
գանձուած մէջ ինտուկտիւրն անտուր
մը պիտի հաստատուի աղբաւ երկրա-
գործներուն համար: Այս անտուկտիւրն
եկամտու յատկապէս է նոր տուրք մը
որ պիտի անուրդ ալ ինտուկտիւր աղբաւ
ներէն, իւրաքանչիւր հոգեւոր ատեն, և
քիչ մը ցորեն պիտի ըլլայ ամէն խոր
աշխատ արուստ: Այս անտուկտիւրն ամէն
է չափար երկրագործին պէտք ունեցած
օգնութիւնը հայրաճիւրդու, պայմանաւ որ

«ՄԱՅՈՒՄԱՆ» ԹԵՐԹՈՒՐ

ԵՐԱՐ ԵՆՏՈՒՆԵԱՆ

ԴԵՊԻ ԿԱՆԱԳԱՆ

(ՎԵՊ ԱԶԳԱՅԻՆ—ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ)

ԺԱ

ԱՄԻՐՈՆ ԿԵ ԳՈՐԾԷ, ՋԱԿԱՆՈՋ ՆՈՅՆՈՒՄ

Մէջ զանի քաջ անդին՝ ճամբան խաչաձեւ կը դաճար, ալ կողմը, նոյնպէս նեղ
և օճապտոյտ բացուածք մը կ'առաջնորդէր այն բարձունքը՝ ուր կը գտնուի հիմար-
Մալաքի գորանոցը, իսկ ձախ կողմը՝ զէպի կազմանի արդի գործարանը առաջնոր-
դող ուղին էր, միշտ նեղ ու օճապտոյտ:

Չափանոց՝ իր անգղին սրունքները բացած՝ մէկ զանի քաջով կտրած անցած էր
ձաքանի այդ թիւերը, միշտ ծառերու տակին, միշտ թաղիները ծածկելով խիտ ու
անթափանցելի թփուտներու քնական ցանկապատին ետեւը Դիւրաղաթ՝ ինչպէս սեղ,
ան իրենց սողալով հասած էր Գաղէզի հետեւած ճամբուն վերի կողմը, և դարձած
էր խորիւր ծառի մը կոնալը Ծառը քաղ անդին՝ երեք ձի և երկու մարդիկ պատարաս
կեցեր էին, և կ'երեւայ թէ տեղեկութիւն ունէին Չափանոցի ծրագրին, որովհետեւ
քնաւ զարմանք չյայտնեցին՝ երբ անոր անսահման հասակը յայտնուեցաւ
իրենց մօտը, ու քնաց ցցուի ծառին բունն ի վեր, անոր հետ նոյնանալու, ձուլու-
նու և այդ կերպով աննշխարհի մնալու յայտնի ճիշդով մը: Լաւ մտքով չէր կեցած
անշուշտ, որովհետեւ ինչպէս կը հազիւ ծածկած, պէտք տեսած էր մերկացնելու իր
անհատը դաշտը:

Ծանկարծ՝ Չափանոց ցնցուեցաւ: Առաջին գահաւորակը, որուն մէջ կը գտնուէր
կոտորակին նուազած մարմինը, անցած էր խաչաձեւ ճամբուն երկու ճիւղերով թիւե-
րէն և չիտակ իր կողմը կու գար: Չափանոց նայն մը ըրաւ իր ետին՝ ձիերուն մօտը
կեցող մարդոց, որոնցմէ մէկը խնդրեց աննշխարհի սուլուն մը արձակեց, թիւեւ ա՛յն-
քան որ կարծես պարզ ճեղք մը ձայն էր:
Կ'երեւալ ճամբանորոշ նայն մըն էր ասիւով, որովհետեւ հազիւ սուլունը դադարած
էր, և անաւ անկի ժիւր մը փրթաւ քառաթիւ ճամբուն ալ կողմին: Նայն ձիւ մը,

խախտ պահել գտնուած տեղը: Միւս կողմէ, իրենց աչքը ուղղուած էր ճամբուն վերի
ծալը, ա՛նտեղ՝ ուր միջոցաւ պէտք է ըլլար երկրորդ գահաւորակը, և ուր դարա-
նաւ էր Չափանոց:

Երբու մալրային մարդիկ խուճիւր մօտեցան, ձիուն քանակը, կարծես թէ դիւ-
նաւոր, յանկարծ զէպի իրենց դարձաւ: Անտուկտիւր կատարող թիւեր չէր գործած
հետեւեալ, այդ պատճառ մասնաւոր բողոքովին սրտուած ըլլալ կ'երեւար, որովհե-
տեւ անընդհատ կից կ'արձակէր ու կը վրէժնէր:

Երկու գահաւորակները ուղիւղուեցան մէկ երկու քաջ ընկրկիլ ձիուն հար-
ուածներին խուսափելու համար: Ծառուն ներքիններն ալ չէր թողապտեր իրենց որ
անոր քովէն անցնելով երթան գլխուն կողմը գտնուող մարդոց օդնին:

— Հեռաճէք, հեռաճէք, կ'ըլլէին անոնք իրենց, հեռաճէք, չէ՞ք տեսներ որ
կատարեք է...:

— Բայց մենք ձեզի օգնելու կուգանք ըսին, գահաւորակները:
— Անտուկտ և, կարելի չպիտի ըլլայ զսպել:
— Պարտաւոր մարդ կայ հիւանդներին, գահաւորակով վեր կը հանենք, պէտք է
բացուի ճամբան:
— Հիմար, հիմար, վերջին ճիգ մըն ալ պիտի ընենք, և եթէ չյաջողուի, պիտի
արձակենք որ երթայ:
Այն որ կը խաչէր, իր ըսածին ազգայն, սկսաւ քաջալիւրի ընկերները:
— Հա՛, տղա՛, վերջին ճիգ մըն ալ, բայցըր թող մի՛ տար, մե՛զ տեսնեմ,
ամէնքս մէկ...:

Իրենց բովանդակ ճիգը միայն միջ արդիւնք ունեցաւ, ձիուն պիտի զարձնել
քովերին ճամբաներին անոր կողմը որ ձախ զին կը գտնուէր:

Եւստ, իր թէ յուսանաւ ըլլալին անտուր զսպել, թողուցին դաշն Բին
այնպէս ամեն արգիւղ թիւնափած, միջոցաւ եղաւ, այդ ուր որ հոգեւոր ճամբուն մէջ և սկսաւ
արաւել կատարութեան խաղաղուած արագութեամբ մը: Մարդիկ, կարծես միւսնայն
կատարութեան մարտական, անոր ետեւէն սուրացին ամէնք մէկ, անտեղ իրենց
վանաւորները դարձեցան:

Գահաւորակները փութային մալրային մօտ, որ անհարկութեան ինչպէս
քէ կ'ուտէր:

— Ծառան բաց է, ամբարձ, ըսին անոր:
— Միւս գահաւորակը ո՛ր է, կը տեսնուի:
— Ոչ, արդէն ասիւ անկարելի է տեսնել: Ծառան նեղ է ու կը չեղնայ քիչ մը վեր:
— Ծառ, ճամբայ ելէ՛ք ուրիշ, և արագ, կը լսէ՛ք...:
Այնքան սպառնալից չեալ մը կար Գաղէզի ձայնին մէջ, որ մարդիկ սկսած
թոցել գահաւորակը:

(Երբեմնակի)

Կոր հունձներն իր փոխառությունը հասուցանելու Սուլային նախնայել մը կը հաղորդեն թէ երկու տարի է, յորմանտե աշխատողները հաստատուած է, ընտանայ երկրորդը մը անկէ օգտուած չէ, չենք գիտեր իսկ թէ այս պատրաստակա անուանած տուրքերուն արդենքները ի՞նչ կ'ըսեն են, ո՞ր գրգռած են:

Այս անօրինականը, որուն նպատակը ժողովուրդին օգնութիւն հասցնելն էր, պատճառ եղած է բազմաթիւ բռնութեան: Այսպէս, տեղ մը քառասուն հոգի որ այս տուրքը ժամանակին չէին կրցած վճարել, ամենայն ալ բանտարկու եղան:

5. Վարչութիւնը որ ամէն տեղ այնքան կարեւոր է, երկրագործին համար անհրաժեշտ է իբրեւ հասկանալի իր գոյութեանը Առեկտ ասով կուգայ փոխառութեան պէտքը, նոյն իսկ տուրքինակ պայմաններով: Օրինակ կարող է վախճանութիւնը աղբիւրը վաճառել փոխառուած ազատ է իր ստանդը քովը պահել, Նահանգներու ընտանիքները ընդհանուր կերպով այս մասին շատ ծանր գնահատանք կ'ընեն: 1870ի Վենից Յանձնաժողովը այս խնդիրը վրայ չէ ու դաժ խօսք, վաճառել/ապրիլի խնդիրը մը մէջ կառավարական միջամտութիւնը ո՛ր է օգուտ չունի: Բայց անա մանրագին խաղաղութիւններով Յանձնաժողովը կ'ընտելն թէ երկրագործը ժողովուրդը վախճով փոխառութիւն ընելու կը պարտաւորուի, պարզապէս տուրքերու հաւաքման մէջ գործուած գեղեցկութիւնը պատճառան:

Վաշիւր մեր գնահատներուն համար ժամանակ է իր ետեւէն կը քաշէ կը ընեն ժողովուրդին կամ ունեցածին գրաւուումը, կամ անոր գաղութումը: Ու այս աղետներն են որ կը կոտորեն մեր երկրի ժողովուրդը և զայն կը թշուառացնեն:

ԱՐԻՏՈՐ ԱՐԻՏՈՐԱՆԻ
(Գործնական)

ԻՏԱԼԵԹՈՐԻՔ ՊԱՏԵՐԱԶԱՐ

ՍԱՄՍԻ ԲՈՂՈՐԸ
ԻՐ ԱՆՈՒՆԱՆԱՆՈՐԻՆՈՒՆԸ
ԲՈՒՆԱՐԱՐՄԱՆ ԴԵՄ

Մարտի 28-ը հեռագրով «Թան»-ը Սամսի Արք. ժողովը միասնաբար թեմա խիստ բողոք մը քուէարկեց, պայտառն տեղութեանց և Բ. Դրան ուղղակի, իշխանականութեան անսահման չորհրդանշ ընտանքումն ղեկ թուրքերը յանձն առնումներ և ուսումն կը ներմուծեն Նիւստան: Թրքեր-տեղացիները ջոկաններ ալ կը ծախեն իբր օգնական զօրք, որոնք կը քաշուին ղեկի ներքերը:

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՏՏՈՒՆՈՒՆ
ԻՏԱԼԱՆԻ ՊԱՏՏՈՒՆՆԵՐԸ

Դրան մինչ թէ Հարն. Պարտուց վարչութիւնը որոշած է արձակել իր իտալականացի պաշտօնակները: Իրթնի համ. կը անդիկանայ թէ վարչութիւնը որոշած է մասնաւոր շնորհներ ալ ընծայել այս պաշտօնակներուն, և արդեն իսկ սկսած է այդ որոշումը գործադրել: Այսպէս, վարչութիւնը ամօք որ Օսմ. Պաշտ. քաշէ 2300 օսմ. ոսկի դրամ և 57000 դրոշմի մեծագին անոնով, այս գումարներն 18615 դրոշմ Մալիսի ամսաթղթակներուն յառակցեցան և և 140.431 դրոշմ ալ իբր վնասուց հատուցած բաշխել և անոնց կը տեղեկացուի որ վարչական ժողովը մինչև հազար դրոշմ ամսական անոնդներուն 4, հազարէն վեր անոնդներուն 2 և 3 ամսական անկէ աստ որոշած է և մինչև ամօք որ այս գումարներէն 180.177 ու կէս դրոշմ վճարուած ըլլած է արդեն և երկէ ալ շարունակ և մնացած վճարուածները:

«Իրթն»-ը չգիտեր թէ ի՞նչ անուն պէտք է տալ այս շնորհաբաշխութեան զոր կ'ընծայէ Սամ. Պարտուց վարչութիւնը: Օսմանականութեան թշնամին եղող իտալացի պատանդներուն:

«Օսմանեան Պաշտ. քաշէ և Հարն. Պարտուց վարչութեան իտալացի արձականքը թէպէտեւ անուան է պաշտակել, և ամալին Ումիթ վարչութիւնը իր իտալականացի պաշտօնակներուն մասին ցարդ ու է օրոշում չէ տուած:

ԹՈՒՐԿԵՐԸ ՄԻՏԱԼԵԹ ԵՒ

Ամբիւն կը հեռագրով «Թան»-ի Միտլիլի (Ալազա) Թուրք զորադասակները, կամաւորներն ալ հաշտելով 5000 հոգի են: Այս ուժերը համաբանութեան զգին ներքը, Միտլիլիին երկը կամ չորս ժամ հեռու, Ներս, Չէմի, Լաւալու, Գամ և Բիլի անուն կէտերուն վրայ իսլամները գործադրուող կը մեկնին կզգին: Նոյն իսկ գտանք մեկնած է Ասոր հակառակ, Յուլի կըլայցները, կ'ապառնանք զանգաղան չըլականք: Դործները զաղարած են Տառնական ծանր վիճակ մը կը ճնշէ կզգին:

ԻՏԱԼԱՆԻՆԻ ԵՒ ԲՈՒՆԱՐԱՐՄԱՆ
ԵՄԻՒՄ ԿԵՐԱՆԻ ԸՆԴՆԱՆԱՆՈՐԱՆԸ

Ամբիւն Տէրպալի (Թուրքի) ճամբով անհետեւող կը հեռագրով «Թան»-ի Մալիս 22 թուով, իտալացիներու և Թուրք-ապառնանք երկու վերջին ընդհարումներու մասին:

Աստու 20ին, իտալացիք Պու Բաս մէջին մեկնելով հինգ զօրադասակներ, ընդունեցին մինչև Թուրքի: Արեւմտ, պատերազմի դաշտին վրայէն թաղաժողովուրդները, վրան և հանդերձանք գտան իտալացիք մեծ կորուստ ունեցան, իսկ Թուրքները ունեցան ինը աքաղաղ և 18 վիրաւոր: Այս ատուա խիստ կանուխ, շատ անկի մեծ ուժ մը Պու-Գամիւնէն մեկնեցաւ փորձելով վրաւել Միտլի-Սա

միտը: Թուրքները անհաջողութեան վերջ, հրապարակութեան ալ տեւեց հինգ ժամ: Իտալացիք վերագործան իրենց հին դիրքերը:

«Թան»-ի մէջ, երկէ ատու, իտալական զօրադասակները առ Գամիւնով գէպի Սիտի Սալիտ հանդիպեցան չորս քիւմէթի անդին, Արք. զօրադասակները փոխառուած ամբողջ ատուած տեւող ճանկառամարտը մը վերջ, Արք.ները քաշուեցան կարեւոր կորուստներ կրելով: Իտալական զօրադասակները վերագործան են Ճերմա և Պու-Գամիւն: Ունեցան երկու ժամ և վեց վիրաւոր:

ԻՏԱԼԱՆԻՆԻ ՊԱՏՏ ՎԱՐՁԱԿԵՆ
ՀՈՒՆԻՆԻ ՄԵՋ
ՄԱԿԵՆՈՒՄԻ ԴԱՏԱՊԱՐԱՆՆԵՐԸ

Ամբիւն Մալիս 27 թուով «Թան»-ի զրկուած հեռագրով մը կ'ըսէ թէ Նորոշուած Ամբիւն վերագործան են իտալացի օրագործները որոնք չէին ընդունուած հին: Զանգուրները կը պատմեն թէ կատարեալ անգործութեան կը տրեւ կզգին մէջ, ուր համախմբուած են 12000 զինուոր, 2 մարտանաւ, 6 փոխաւ քանաւ, և 1 հիւսիս: Գանդ: չորհեմա: Իտալացիք ազատ արձակած են Միտլիլի-նոյն 34 թաղաքական գաղապարեմային:

ԻՏԱԼԻՆԻ ՏԱԳՆԱՐԱՆԻ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ
ԻՐԹԻՐԵՆԻ ՀԵՏԵԼԵՆԸ ԿԸ ՀԵՏԱԳՐՈՒԻ

«Օսմ. Լայալի»-ն Անգլիական անուարական անհետ ժողով մը գումարեց, որուն ներքիւ կ'ըսէ իրմիջ ըսողը վաճառականները: Որոշուեցաւ խնդրագիր ուղղել ըսող տեղութեանց զիտուրթիւն ընելով թէ ի՞նչ վտանգ յառաջ պիտի գայ, երբ պաշարուի Իրթի: Անուարական կայքութիւնն ու արտառութիւնները այժմ արդեն այնքան անպաժարելուած են որ երբ Իրթի պաշարուի, անպատճառ սով առաջ պիտի գայ և քաղաքին մէջ գտնուող կապակներն տարբեր անոնք խոտովութիւններ պիտի յարուցանեն:

«Թան»-ը Իրթիին կը հեռագրով Մալիս 28: «Ան»-ը որ իտալական երկու յանձնաւ տեսնուեցան Սթանբուլի ուղեւ ու երկէ ալ ուրիշ յանձնաւ մը եկաւ: Նոյն տեղը, բայց թէ ետքը անհետանաւ: Գերման զօրադասակները, որ պատմեցին նոյն պատմութեան կը գտնուէ Սթանբուլի թուրք իշխանութեանց կողմէ ձերբակալուեցան: Իբր կապակներ, բայց Իրթիին տրուած: Կրտսեանները վրայ ազատ արձակուեցան:

ԻՏԱԼԱՆԻ ԳՈՐԾԱԲՈՂՈՐԸ ԿԸ ԿԱՆՈՒՄԻՆԻ
Իտալական կառավարութիւնը որոշած է հրակիր Օսմ. կառավարութեան կողմէ Թուրքի մնալ արտառութեան իտալացի բանուորներն և բանուորականները, ինչպէս նաև ձեռնարկները: Զանի որ հնո աշխատութիւն ապահովուած է իրենց:

ՍԱԳՐԱՅԻՆ ԱՌՁԵՆԻ
«Թան»-ը թերթը կը անդիկանայ իշխանութեանց զէմ որոնք թեմաթիւ հարաւորներն արձակուած կ'ունենան: Գերման զօրադասակները, որ պատմեցին նոյն պատմութեան կը գտնուէ Սթանբուլի թուրք իշխանութեանց կողմէ ձերբակալուեցան: Իբր կապակներ, բայց Իրթիին տրուած: Կրտսեանները վրայ ազատ արձակուեցան:

ԶԵՆԱԿԱՆ ԱՌՁԵՆԻ
Բարեգին կը հեռագրով թէ զանկանքը այս պատմութեան կ'ունենան: Գերման զօրադասակները, որ պատմեցին նոյն պատմութեան կը գտնուէ Սթանբուլի թուրք իշխանութեանց կողմէ ձերբակալուեցան: Իբր կապակներ, բայց Իրթիին տրուած: Կրտսեանները վրայ ազատ արձակուեցան:

ԶԵՆԱԿԱՆ ԱՌՁԵՆԻ
Բարեգին կը հեռագրով թէ զանկանքը այս պատմութեան կ'ունենան: Գերման զօրադասակները, որ պատմեցին նոյն պատմութեան կը գտնուէ Սթանբուլի թուրք իշխանութեանց կողմէ ձերբակալուեցան: Իբր կապակներ, բայց Իրթիին տրուած: Կրտսեանները վրայ ազատ արձակուեցան:

ԶԵՆԱԿԱՆ ԱՌՁԵՆԻ
Բարեգին կը հեռագրով թէ զանկանքը այս պատմութեան կ'ունենան: Գերման զօրադասակները, որ պատմեցին նոյն պատմութեան կը գտնուէ Սթանբուլի թուրք իշխանութեանց կողմէ ձերբակալուեցան: Իբր կապակներ, բայց Իրթիին տրուած: Կրտսեանները վրայ ազատ արձակուեցան:

ԶԵՆԱԿԱՆ ԱՌՁԵՆԻ
Բարեգին կը հեռագրով թէ զանկանքը այս պատմութեան կ'ունենան: Գերման զօրադասակները, որ պատմեցին նոյն պատմութեան կը գտնուէ Սթանբուլի թուրք իշխանութեանց կողմէ ձերբակալուեցան: Իբր կապակներ, բայց Իրթիին տրուած: Կրտսեանները վրայ ազատ արձակուեցան:

ԶԵՆԱԿԱՆ ԱՌՁԵՆԻ
Բարեգին կը հեռագրով թէ զանկանքը այս պատմութեան կ'ունենան: Գերման զօրադասակները, որ պատմեցին նոյն պատմութեան կը գտնուէ Սթանբուլի թուրք իշխանութեանց կողմէ ձերբակալուեցան: Իբր կապակներ, բայց Իրթիին տրուած: Կրտսեանները վրայ ազատ արձակուեցան:

ԶԵՆԱԿԱՆ ԱՌՁԵՆԻ
Բարեգին կը հեռագրով թէ զանկանքը այս պատմութեան կ'ունենան: Գերման զօրադասակները, որ պատմեցին նոյն պատմութեան կը գտնուէ Սթանբուլի թուրք իշխանութեանց կողմէ ձերբակալուեցան: Իբր կապակներ, բայց Իրթիին տրուած: Կրտսեանները վրայ ազատ արձակուեցան:

ԶԵՆԱԿԱՆ ԱՌՁԵՆԻ
Բարեգին կը հեռագրով թէ զանկանքը այս պատմութեան կ'ունենան: Գերման զօրադասակները, որ պատմեցին նոյն պատմութեան կը գտնուէ Սթանբուլի թուրք իշխանութեանց կողմէ ձերբակալուեցան: Իբր կապակներ, բայց Իրթիին տրուած: Կրտսեանները վրայ ազատ արձակուեցան:

ԶԵՆԱԿԱՆ ԱՌՁԵՆԻ
Բարեգին կը հեռագրով թէ զանկանքը այս պատմութեան կ'ունենան: Գերման զօրադասակները, որ պատմեցին նոյն պատմութեան կը գտնուէ Սթանբուլի թուրք իշխանութեանց կողմէ ձերբակալուեցան: Իբր կապակներ, բայց Իրթիին տրուած: Կրտսեանները վրայ ազատ արձակուեցան:

ԶԵՆԱԿԱՆ ԱՌՁԵՆԻ
Բարեգին կը հեռագրով թէ զանկանքը այս պատմութեան կ'ունենան: Գերման զօրադասակները, որ պատմեցին նոյն պատմութեան կը գտնուէ Սթանբուլի թուրք իշխանութեանց կողմէ ձերբակալուեցան: Իբր կապակներ, բայց Իրթիին տրուած: Կրտսեանները վրայ ազատ արձակուեցան:

ԶԵՆԱԿԱՆ ԱՌՁԵՆԻ
Բարեգին կը հեռագրով թէ զանկանքը այս պատմութեան կ'ունենան: Գերման զօրադասակները, որ պատմեցին նոյն պատմութեան կը գտնուէ Սթանբուլի թուրք իշխանութեանց կողմէ ձերբակալուեցան: Իբր կապակներ, բայց Իրթիին տրուած: Կրտսեանները վրայ ազատ արձակուեցան:

ԶԵՆԱԿԱՆ ԱՌՁԵՆԻ
Բարեգին կը հեռագրով թէ զանկանքը այս պատմութեան կ'ունենան: Գերման զօրադասակները, որ պատմեցին նոյն պատմութեան կը գտնուէ Սթանբուլի թուրք իշխանութեանց կողմէ ձերբակալուեցան: Իբր կապակներ, բայց Իրթիին տրուած: Կրտսեանները վրայ ազատ արձակուեցան:

ԶԵՆԱԿԱՆ ԱՌՁԵՆԻ
Բարեգին կը հեռագրով թէ զանկանքը այս պատմութեան կ'ունենան: Գերման զօրադասակները, որ պատմեցին նոյն պատմութեան կը գտնուէ Սթանբուլի թուրք իշխանութեանց կողմէ ձերբակալուեցան: Իբր կապակներ, բայց Իրթիին տրուած: Կրտսեանները վրայ ազատ արձակուեցան:

ԶԵՆԱԿԱՆ ԱՌՁԵՆԻ
Բարեգին կը հեռագրով թէ զանկանքը այս պատմութեան կ'ունենան: Գերման զօրադասակները, որ պատմեցին նոյն պատմութեան կը գտնուէ Սթանբուլի թուրք իշխանութեանց կողմէ ձերբակալուեցան: Իբր կապակներ, բայց Իրթիին տրուած: Կրտսեանները վրայ ազատ արձակուեցան:

ԶԵՆԱԿԱՆ ԱՌՁԵՆԻ
Բարեգին կը հեռագրով թէ զանկանքը այս պատմութեան կ'ունենան: Գերման զօրադասակները, որ պատմեցին նոյն պատմութեան կը գտնուէ Սթանբուլի թուրք իշխանութեանց կողմէ ձերբակալուեցան: Իբր կապակներ, բայց Իրթիին տրուած: Կրտսեանները վրայ ազատ արձակուեցան:

ԶԵՆԱԿԱՆ ԱՌՁԵՆԻ
Բարեգին կը հեռագրով թէ զանկանքը այս պատմութեան կ'ունենան: Գերման զօրադասակները, որ պատմեցին նոյն պատմութեան կը գտնուէ Սթանբուլի թուրք իշխանութեանց կողմէ ձերբակալուեցան: Իբր կապակներ, բայց Իրթիին տրուած: Կրտսեանները վրայ ազատ արձակուեցան:

ԶԵՆԱԿԱՆ ԱՌՁԵՆԻ
Բարեգին կը հեռագրով թէ զանկանքը այս պատմութեան կ'ունենան: Գերման զօրադասակները, որ պատմեցին նոյն պատմութեան կը գտնուէ Սթանբուլի թուրք իշխանութեանց կողմէ ձերբակալուեցան: Իբր կապակներ, բայց Իրթիին տրուած: Կրտսեանները վրայ ազատ արձակուեցան:

ԶԵՆԱԿԱՆ ԱՌՁԵՆԻ
Բարեգին կը հեռագրով թէ զանկանքը այս պատմութեան կ'ունենան: Գերման զօրադասակները, որ պատմեցին նոյն պատմութեան կը գտնուէ Սթանբուլի թուրք իշխանութեանց կողմէ ձերբակալուեցան: Իբր կապակներ, բայց Իրթիին տրուած: Կրտսեանները վրայ ազատ արձակուեցան:

ԶԵՆԱԿԱՆ ԱՌՁԵՆԻ
Բարեգին կը հեռագրով թէ զանկանքը այս պատմութեան կ'ունենան: Գերման զօրադասակները, որ պատմեցին նոյն պատմութեան կը գտնուէ Սթանբուլի թուրք իշխանութեանց կողմէ ձերբակալուեցան: Իբր կապակներ, բայց Իրթիին տրուած: Կրտսեանները վրայ ազատ արձակուեցան:

ԶԵՆԱԿԱՆ ԱՌՁԵՆԻ
Բարեգին կը հեռագրով թէ զանկանքը այս պատմութեան կ'ունենան: Գերման զօրադասակները, որ պատմեցին նոյն պատմութեան կը գտնուէ Սթանբուլի թուրք իշխանութեանց կողմէ ձերբակալուեցան: Իբր կապակներ, բայց Իրթիին տրուած: Կրտսեանները վրայ ազատ արձակուեցան:

ԶԵՆԱԿԱՆ ԱՌՁԵՆԻ
Բարեգին կը հեռագրով թէ զանկանքը այս պատմութեան կ'ունենան: Գերման զօրադասակները, որ պատմեցին նոյն պատմութեան կը գտնուէ Սթանբուլի թուրք իշխանութեանց կողմէ ձերբակալուեցան: Իբր կապակներ, բայց Իրթիին տրուած: Կրտսեանները վրայ ազատ արձակուեցան:

ԶԵՆԱԿԱՆ ԱՌՁԵՆԻ
Բարեգին կը հեռագրով թէ զանկանքը այս պատմութեան կ'ունենան: Գերման զօրադասակները, որ պատմեցին նոյն պատմութեան կը գտնուէ Սթանբուլի թուրք իշխանութեանց կողմէ ձերբակալուեցան: Իբր կապակներ, բայց Իրթիին տրուած: Կրտսեանները վրայ ազատ արձակուեցան:

ԶԵՆԱԿԱՆ ԱՌՁԵՆԻ
Բարեգին կը հեռագրով թէ զանկանքը այս պատմութեան կ'ունենան: Գերման զօրադասակները, որ պատմեցին նոյն պատմութեան կը գտնուէ Սթանբուլի թուրք իշխանութեանց կողմէ ձերբակալուեցան: Իբր կապակներ, բայց Իրթիին տրուած: Կրտսեանները վրայ ազատ արձակուեցան:

ԶԵՆԱԿԱՆ ԱՌՁԵՆԻ
Բարեգին կը հեռագրով թէ զանկանքը այս պատմութեան կ'ունենան: Գերման զօրադասակները, որ պատմեցին նոյն պատմութեան կը գտնուէ Սթանբուլի թուրք իշխանութեանց կողմէ ձերբակալուեցան: Իբր կապակներ, բայց Իրթիին տրուած: Կրտսեանները վրայ ազատ արձակուեցան:

են Մինչև վերջին վարկանքը թուրքները չեն թողած վտարակները որ մեկնեն, առանց թէ մէջքի սուրբը հատուցանելու: Իրով ամեն պարտաւորուած են վրձարեւո համար ծախել իրենց ունեցածը: Սիւնիսի անուարական շրջանակները մի քիչ ժամադրութեան ժամանակ են իտալացիներու վտարման հետեւանքներուն պատճառան: Այսու հանգրժան վարժուի որ այս միջոցը անուարական անպատաշ բերէ, որովհետեւ, մէկէ անկի կարեւոր ատենը կ'ըսեն իրենց հպատակութեան փոխել:

ՅԱՐԱՆԱԿԱՆ «ԳՐԹԱՅ» ԶՈՐԵՆԱԿԱՆ
ՄԻՋԵՂԻՆԸ
ԻՆՈՐԻ ՅԱՐԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵԱՒ

ՀԱՐԱՆԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԸ
«Թան»-ի երկէ հասած Մալիս 28ի վերջին թուին մէջ կը կարդանք: —

Արեւելքէն հասնող ֆրա՝ սակն չորհեմա մը ուղեւորներն ու հրամանատարը կը պատմեն իրողութիւնն մը որ ուրեք ցուպով, նոյնքան ալ անմեղել է Մեհամեթի: «Թաղա», չորհեմա, Իրթիին մեկնելու ատեն, թուրք ամրոցէ մը երկու անգամ յարձակում կը կրէ, անանց ու է վառանալ: Կ'երեւայ թէ «Թաղա», իր մէջ իտալիկ զործաւորներ ունի զորս թուրք կառավարութիւնը ստիպել որ մեկնելու օտ: հողէն, Բայց, այս պատճառաւ իսկ, կրկնապէս յարգելի պէտք էր նկատել ֆրանսական չորհեմա: Բայց վրայ չեղող զօր մը կը ծածկան և որ միակ կարելի ապաստանարանը եղած էր զօրաց վարժարաններուն: «Թաղա»-ի հրամանատարը եւրոպական շուրհուր ասպիւն նահանգները համեմատելով պէս, ուր ցամաք հանած էր իտալացիները, բողոք մը տուաւ ֆրանս. հիւպատոսին: Յրաշուսկան կառավարութիւնը անոնք ալ պիտի արժեցնէ իր փրակները որ այնքան արտաքին կերպով զանց անուան է իր միջին պէս քաղաքի մը մէջ ուր միջոց զային օրէնքները պէտք էր խտորեն պատշաճանաւ ըլլային:

«Թան»-ի Հոտի թղթակիցը կը հեռագրէ այս ստիպում: —

Յրաշուսկան «Թաղա», չորհեմա ի հրամանատարը կրկնապէս որ նախկին հասու: Աս չորհեմա վարժարան էր իտալացի փաղ-Ասիային վտարեալ իտալացիները փրկարեւոյն: Դրան Հրամանատարը չորհեմա կանչեց ֆրանս. զոր հիւպատոսը Պարթէն և անոր յանձնեց իր սեղանակողը որով կը բողոքէր Իրթիին զինուորական իշխանութեանց զէմ որոնք թեմաթիւ հարաւորներն արձակուած կ'ունենան

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԲՈՂՈՔԻ ՆԱՀԱՆԳԱՅԻՆ ՕՐԵՒՔԻ ԴԷՍ

Բաղձի տառապանք Սուրբ Գրքի և Գրառու. Ժողովը հետևեալը կը հետադիմեմ ժամի 16 թուականով:— Վարչական Ժողովներու (խտաբե մեծ- լիսի) ջնջումով առաջնորդները դուրս կը ձգուին կառավարական շրջանակներէն: Ասիկա ազգին առանձնաշնորհումներուն բռնաբարութիւնը կը նկատուի: Բուն կերպ- արով կը բողոքենք Ժողովին մէջ առաջ- նորդներու աթոռ ունենալը անհրաժեշտ է:

ՀԱՅՈՒՆԻՆԵՐ ԿԸ ՓԱՅՄՆԵՆ

Պայտադիր առաջին փոխանորդ Տ. Ներսիս քն. մայիս 15 թուականի հետեւ- նալ հետադիմը դրեմք է Պատրիարքա- րան:

Այս ամսունը ընթացքին երկու հայ աղջիկներ տեսնանք իրենց թաղէն. մէկը Գարաբաղիս կը մնայ և տասը տարեկան է. միւրը Ալաշկերտ կախուցուցն քիւր- տերը Ժողովուրդը յազման մէջ է. ձեռն հետադիման հրահանգներուն կ'ապաստնը:

ՌՈՍՏՈՒՑԻՆԵՐԸ ԶԻՆՈՒՈՐ ԿԸ ՏԱՆԻՆ

Սերատիոյ առաջին փոխանորդ Տ. Թեօփիլէ քն. մայիս 15 թուականի հետեւ- նալ հետադիմը ուղղած է:— «308 և ուրիշ տարեկանը պատկանող երեստարները, որոնք տարեկան ի վեր ուսուցչութիւն կ'ընեն, զինուոր կը տա- նին, առաքելով թէ իրենց վկայական- ները նախնական քննութիւնէն վերջ հաս- տատուած է կրթական նախարարութե- նէն. ձեռն կողմէն կարգադրութիւն մը:

ԲՈՂՈՔԻ ԹԱԳԻՐՆԵՐԸ

Պատրիարքարանը երկ քողովք թաղ- րիւ մը ներկայացուց Բ. Դրան՝ կառավար- րութեան ուղարկութիւնը հրահանգով մէկ ամսունը ընթացքին կարճակամ մէջ անցնելու: Էնչը հայերու ինքզինի վրայ ինքզինի մէջ յիշատակուած է նաեւ Գրովի Էմբէրի տղուն Տերպիկի արարեցները. իր զօրանքներով Նորասու- կի կանգնուած զինուոր վրայ հրացանաձու- թիւն ըրած, թալանած և կարճակամ կ'ըլլի իր զինուորի հետեւը պաշարած է, ուր հետեւանալով Ժողովուրդը առ ուսար- տարի Ժամանակ, դաշտ ին կրեար Ելլելը Բողոքուած է նաեւ աւագակապտու Սա- յուր և Սեր Մանի դէմ, որոնք մինչեւ յայտարարուած չեն և ասիք քա- ջայրուած աւագակապտուներ կազմուած են Պատրիարքարանը յայտնելով թէ տեղւոյն զինուորական ուժը անբաւական է զապելու համար այս աւագանները, կը խնդրէ որ տեղական իշխանութեանց զին- ուորական ուժ արագագործ:

ՆՊԱՅԻՆ ԻՆՏԻՄԻՆԸ

Կառավարութիւնը ասիք առաջ հարկի ոսկի ապ խոստացած էր կ'ըլլէր Պէլի զինուորի հայերուն, որոնք տունները վերջին ողորմութիւնը կործանած էին: Այս խոս- տուածը գործադրուած չլլալով, Պատ- րիարքարանի թաղերը դուրսեցան:

ԿԻՆԻՆ ԻՆՏԻՄԻՆԸ

Հաւաքի առաջնորդ Ներսիս եպոս. այ- րիականային դրամ իր մէկ նամակով կը խնդրէ որ Մարաշի աղբիւրները համար աշխատանոց չի բացուի, քանի որ անոնց ամբողջ եղանակին կրեան աղ և աղ աշխատութիւններով իրենց ապ- րուստը ապահովել:

Մարաշի աղբիւրներին երկու ան- գամներ իրենց հրաժարականը ներկայա- ցուցած են:

ՊԱՏՐԻԱՐԿԱՐԱՆԻ ԵՆԵՐԸ

Պատրիարքարանի չեմբը յառաջիկայ շաբթուս պիտի փլուզուի: Մինչեւ նոր Պատրիարքարանին շինութիւնը, զիւսե- ները առժամապար պիտի փոխարինուին Թալանի Թալ Եղորչու: Ներառվելով բազ- յիկին կից վարձուած ընդարձակ տունը:

ԱՊՐԱՐԱՐԱՆԻՆԵՐ ԲՈՒՆՈՒՑՈՒՆԸ

— 1906ին Դեկտի մէջ Մալիքեզու Թուրքի զինուոր 90-100 զինուած Թուրքերը օր յօրեւելով Գանձակի շրջանները մէկ նախնային ծառայութիւնները ժամանակը և Աղլին ծառայութիւնները ժամանակը:

Այս տարի, վարձարանը պիտի տայ Սահմանադրական շրջանի իր անդամիկ ընթացաւարտները, թուով 43:

Այսպէս, Աղլ. Կեդր. վարձարանը, իր յառաջնային տարիներու զրուցութեան թե- թացքին, նուիրելով չըլլանաւարտ և թե- թաւարտ հարկերու զարգացած անհա- յեր, որոնք զանազան ապարդիւնները մէկ նախնային ծառայութիւնները ժամանակը և Աղլին ծառայութիւնները ժամանակը:

Այս տարի, վարձարանը պիտի տայ Սահմանադրական շրջանի իր անդամիկ ընթացաւարտները, թուով 43:

Այսպէս, Աղլ. Կեդր. վարձարանը, իր յառաջնային տարիներու զրուցութեան թե- թացքին, նուիրելով չըլլանաւարտ և թե- թաւարտ հարկերու զարգացած անհա- յեր, որոնք զանազան ապարդիւնները մէկ նախնային ծառայութիւնները ժամանակը և Աղլին ծառայութիւնները ժամանակը:

Այս տարի, վարձարանը պիտի տայ Սահմանադրական շրջանի իր անդամիկ ընթացաւարտները, թուով 43:

Այսպէս, Աղլ. Կեդր. վարձարանը, իր յառաջնային տարիներու զրուցութեան թե- թացքին, նուիրելով չըլլանաւարտ և թե- թաւարտ հարկերու զարգացած անհա- յեր, որոնք զանազան ապարդիւնները մէկ նախնային ծառայութիւնները ժամանակը և Աղլին ծառայութիւնները ժամանակը:

Այս տարի, վարձարանը պիտի տայ Սահմանադրական շրջանի իր անդամիկ ընթացաւարտները, թուով 43:

Այսպէս, Աղլ. Կեդր. վարձարանը, իր յառաջնային տարիներու զրուցութեան թե- թացքին, նուիրելով չըլլանաւարտ և թե- թաւարտ հարկերու զարգացած անհա- յեր, որոնք զանազան ապարդիւնները մէկ նախնային ծառայութիւնները ժամանակը և Աղլին ծառայութիւնները ժամանակը:

Այս տարի, վարձարանը պիտի տայ Սահմանադրական շրջանի իր անդամիկ ընթացաւարտները, թուով 43:

Այսպէս, Աղլ. Կեդր. վարձարանը, իր յառաջնային տարիներու զրուցութեան թե- թացքին, նուիրելով չըլլանաւարտ և թե- թաւարտ հարկերու զարգացած անհա- յեր, որոնք զանազան ապարդիւնները մէկ նախնային ծառայութիւնները ժամանակը և Աղլին ծառայութիւնները ժամանակը:

Այս տարի, վարձարանը պիտի տայ Սահմանադրական շրջանի իր անդամիկ ընթացաւարտները, թուով 43:

Այսպէս, Աղլ. Կեդր. վարձարանը, իր յառաջնային տարիներու զրուցութեան թե- թացքին, նուիրելով չըլլանաւարտ և թե- թաւարտ հարկերու զարգացած անհա- յեր, որոնք զանազան ապարդիւնները մէկ նախնային ծառայութիւնները ժամանակը և Աղլին ծառայութիւնները ժամանակը:

Այս տարի, վարձարանը պիտի տայ Սահմանադրական շրջանի իր անդամիկ ընթացաւարտները, թուով 43:

Այսպէս, Աղլ. Կեդր. վարձարանը, իր յառաջնային տարիներու զրուցութեան թե- թացքին, նուիրելով չըլլանաւարտ և թե- թաւարտ հարկերու զարգացած անհա- յեր, որոնք զանազան ապարդիւնները մէկ նախնային ծառայութիւնները ժամանակը և Աղլին ծառայութիւնները ժամանակը:

Այս տարի, վարձարանը պիտի տայ Սահմանադրական շրջանի իր անդամիկ ընթացաւարտները, թուով 43:

Այսպէս, Աղլ. Կեդր. վարձարանը, իր յառաջնային տարիներու զրուցութեան թե- թացքին, նուիրելով չըլլանաւարտ և թե- թաւարտ հարկերու զարգացած անհա- յեր, որոնք զանազան ապարդիւնները մէկ նախնային ծառայութիւնները ժամանակը և Աղլին ծառայութիւնները ժամանակը:

Այս տարի, վարձարանը պիտի տայ Սահմանադրական շրջանի իր անդամիկ ընթացաւարտները, թուով 43:

Այսպէս, Աղլ. Կեդր. վարձարանը, իր յառաջնային տարիներու զրուցութեան թե- թացքին, նուիրելով չըլլանաւարտ և թե- թաւարտ հարկերու զարգացած անհա- յեր, որոնք զանազան ապարդիւնները մէկ նախնային ծառայութիւնները ժամանակը և Աղլին ծառայութիւնները ժամանակը:

Այս տարի, վարձարանը պիտի տայ Սահմանադրական շրջանի իր անդամիկ ընթացաւարտները, թուով 43:

Այսպէս, Աղլ. Կեդր. վարձարանը, իր յառաջնային տարիներու զրուցութեան թե- թացքին, նուիրելով չըլլանաւարտ և թե- թաւարտ հարկերու զարգացած անհա- յեր, որոնք զանազան ապարդիւնները մէկ նախնային ծառայութիւնները ժամանակը և Աղլին ծառայութիւնները ժամանակը:

Այս տարի, վարձարանը պիտի տայ Սահմանադրական շրջանի իր անդամիկ ընթացաւարտները, թուով 43:

Այսպէս, Աղլ. Կեդր. վարձարանը, իր յառաջնային տարիներու զրուցութեան թե- թացքին, նուիրելով չըլլանաւարտ և թե- թաւարտ հարկերու զարգացած անհա- յեր, որոնք զանազան ապարդիւնները մէկ նախնային ծառայութիւնները ժամանակը և Աղլին ծառայութիւնները ժամանակը:

Այս տարի, վարձարանը պիտի տայ Սահմանադրական շրջանի իր անդամիկ ընթացաւարտները, թուով 43:

Այսպէս, Աղլ. Կեդր. վարձարանը, իր յառաջնային տարիներու զրուցութեան թե- թացքին, նուիրելով չըլլանաւարտ և թե- թաւարտ հարկերու զարգացած անհա- յեր, որոնք զանազան ապարդիւնները մէկ նախնային ծառայութիւնները ժամանակը և Աղլին ծառայութիւնները ժամանակը:

Այս տարի, վարձարանը պիտի տայ Սահմանադրական շրջանի իր անդամիկ ընթացաւարտները, թուով 43:

Այսպէս, Աղլ. Կեդր. վարձարանը, իր յառաջնային տարիներու զրուցութեան թե- թացքին, նուիրելով չըլլանաւարտ և թե- թաւարտ հարկերու զարգացած անհա- յեր, որոնք զանազան ապարդիւնները մէկ նախնային ծառայութիւնները ժամանակը և Աղլին ծառայութիւնները ժամանակը:

Այս տարի, վարձարանը պիտի տայ Սահմանադրական շրջանի իր անդամիկ ընթացաւարտները, թուով 43:

Այսպէս, Աղլ. Կեդր. վարձարանը, իր յառաջնային տարիներու զրուցութեան թե- թացքին, նուիրելով չըլլանաւարտ և թե- թաւարտ հարկերու զարգացած անհա- յեր, որոնք զանազան ապարդիւնները մէկ նախնային ծառայութիւնները ժամանակը և Աղլին ծառայութիւնները ժամանակը:

Այս տարի, վարձարանը պիտի տայ Սահմանադրական շրջանի իր անդամիկ ընթացաւարտները, թուով 43:

Այսպէս, Աղլ. Կեդր. վարձարանը, իր յառաջնային տարիներու զրուցութեան թե- թացքին, նուիրելով չըլլանաւարտ և թե- թաւարտ հարկերու զարգացած անհա- յեր, որոնք զանազան ապարդիւնները մէկ նախնային ծառայութիւնները ժամանակը և Աղլին ծառայութիւնները ժամանակը:

Այս տարի, վարձարանը պիտի տայ Սահմանադրական շրջանի իր անդամիկ ընթացաւարտները, թուով 43:

Այսպէս, Աղլ. Կեդր. վարձարանը, իր յառաջնային տարիներու զրուցութեան թե- թացքին, նուիրելով չըլլանաւարտ և թե- թաւարտ հարկերու զարգացած անհա- յեր, որոնք զանազան ապարդիւնները մէկ նախնային ծառայութիւնները ժամանակը և Աղլին ծառայութիւնները ժամանակը:

ԿԵԴՐՈՒՆԱԿԱՆ ԶՈՐԵԼԵԱՆԸ

ԿՈՂ

ԶՈՐԵԼԵԱՆԱԿԱՆ ԶՈՐԵԼԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՏԵՐ,

Մեր ազգը, իբր կրթութեան ազգ, թէ՛ զատուած և թէ՛ Պրոյտ զխաւար հայաշատ կեդրոններուն մէջ կանխելու ունեցած էր նախակրթութեան համար իր բարեկարգ և արդիւնաւոր վարձարանները ժամա- նակին ոչին և կեանքի պահանջները հարկադրած ըլլալով ընդհանրացնել նաեւ երկրորդական կրթութիւնը, բացուած էին նախ Արեւիկայի շնորհաւոր և յետոյ Խա- ղիկի Նուպար-Շահնաշարեան վարձա- րանները, որոնք թէ՛ կարճ ամիսներու մը համար՝ բաց եւ այնչէս կրցան պա- կել ազգին անկախութիւնները:

Նոյն կրթութեան հասնելով և գո- վել հաստատաւորութեան փոխաբերով շարունակուած տեսնել նաեւ երկրորդական կրթութեան բարեարար արդիւնները և հա- ճախեալները կրցան հիմնել Ազգ. Կեդր. վարձարանը, Նախկին Ս. Լու- ռուսեանի Նիկոլայի շրջանակին մէջ, որ նախապէս ալ կրթական վաւարան մը ե- ղած էր:

1886 Սեպտի միջին օրը տեղի ու- նեցաւ բազում Ազգ. Կեդր. վարձարանի, հնգամյա շրջանով, Տեղւորութեան Ս. Մի- ռուս Ներսիս և գործակցութեամբ ուսուց- չական ընտիր խումբի մը զոր կը կազմէին առ աստիճան մասնաւորականութեան հա- րաւարտ զինուորները:

Միջին կողմէն Նորահայտաւ վարձարանին զտած համակեր ընդունելութիւնը Առա- ղիկ ամսունին մէջ իսկ՝ Գրառուէն ու Պո- լիսէն աշակերտներու բազմութիւն մը զի- մեց հոն, և երբ, հինգ տարի վերջ Ազգ. Կեդր. վարձարանը Ազգին ընծայեց իր անդամիկ շրջանաւարտները, թուով 18, անոնցմէ շատեր կրցան անմիջապէս ըն- գունուի կարեւոր Պաշտօններու մէջ:

Շրջանաւարտներու այս փայլուն յա- չնութիւնը, որ վարձարանին որդեգրած կրթական լուրջ և նպատակաւորութեամբ ծը- րարելու արդիւնքը կրեար համարուի, ա- նելի եւս արժանացնէ ընդհանուր համակ- րանքը հանգիստ Կեդրոնականին, որով, մինչեւ 1896, վարձարանը հնգամեայ հաս- ցեց 71 շրջանաւարտ:

1896ին ապրիլի 24-ը կը պատահէր զի- ղան որ քանի մը ամիս փակ մնալ վար- ձարանը, ինչ որ անխուսափելիօրէն ազդեց անոր յաջորդ տարիներու գործունեութեան կենտրոնը ընթացքին վրայ: Հաջով եւս իր տարիները, 1904ին, Կեդրոնականը ու- նեցաւ իր նոր շրջանաւարտները, որոնց թիւը մինչեւ Օսմ. Սահմանադրութեան հռչակուած հասան 581, և այսպէսով շրջ- անաւարտներու ընդհանուր զուգարը ե- ղաւ 129:

Կրկին, 1908ին ալ, երբ Օսմ. Սահմա- նադրութեան հռչակուած էր հայ զաւթական- ներ Կեդրոնականին չենքին մէջ հաստատ- ուեցան, վարձարանին վերաբաշտումը ոչ- լիք զան ամսունը՝ յապարտու մը կրցն, և ուրուն իր հետեւանք, չկրցան կազմուի բարձրագոյն դաստիարակները և հարկ եղաւ ըստաւ զանազան դաստիարակներու կարգ մը:

Այս տարի, վարձարանը պիտի տայ Սահմանադրական շրջանի իր անդամիկ ընթացաւարտները, թուով 43:

Այսպէս, Ազգ. Կեդր. վարձարանը, իր յառաջնային տարիներու զրուցութեան թե- թացքին, նուիրելով չըլլանաւարտ և թե- թաւարտ հարկերու զարգացած անհա- յեր, որոնք զանազան ապարդիւնները մէկ նախնային ծառայութիւնները ժամանակը և Աղլին ծառայութիւնները ժամանակը:

Այս տարի, վարձարանը պիտի տայ Սահմանադրական շրջանի իր անդամիկ ընթացաւարտները, թուով 43:

Այսպէս, Աղլ. Կեդր. վարձարանը, իր յառաջնային տարիներու զրուցութեան թե- թացքին, նուիրելով չըլլանաւարտ և թե- թաւարտ հարկերու զարգացած անհա- յեր, որոնք զանազան ապարդիւնները մէկ նախնային ծառայութիւնները ժամանակը և Աղլին ծառայութիւնները ժամանակը:

Այս տարի, վարձարանը պիտի տայ Սահմանադրական շրջանի իր անդամիկ ընթացաւարտները, թուով 43:

Այսպէս, Աղլ. Կեդր. վարձարանը, իր յառաջնային տարիներու զրուցութեան թե- թացքին, նուիրելով չըլլանաւարտ և թե- թաւարտ հարկերու զարգացած անհա- յեր, որոնք զանազան ապարդիւնները մէկ նախնային ծառայութիւնները ժամանակը և Աղլին ծառայութիւնները ժամանակը:

Այս տարի, վարձարանը պիտի տայ Սահմանադրական շրջանի իր անդամիկ ընթացաւարտները, թուով 43:

Այսպէս, Աղլ. Կեդր. վարձարանը, իր յառաջնային տարիներու զրուցութեան թե- թացքին, նուիրելով չըլլանաւարտ և թե- թաւարտ հարկերու զարգացած անհա- յեր, որոնք զանազան ապարդիւնները մէկ նախնային ծառայութիւնները ժամանակը և Աղլին ծառայութիւնները ժամանակը:

Այս տարի, վարձարանը պիտի տայ Սահմանադրական շրջանի իր անդամիկ ընթացաւարտները, թուով 43:

Այսպէս, Աղլ. Կեդր. վարձարանը, իր յառաջնային տարիներու զրուցութեան թե- թացքին, նուիրելով չըլլանաւարտ և թե- թաւարտ հարկերու զարգացած անհա- յեր, որոնք զանազան ապարդիւնները մէկ նախնային ծառայութիւնները ժամանակը և Աղլին ծառայութիւնները ժամանակը:

Այս տարի, վարձարանը պիտի տայ Սահմանադրական շրջանի իր անդամիկ ընթացաւարտները, թուով 43:

Այսպէս, Աղլ. Կեդր. վարձարանը, իր յառաջնային տարիներու զրուցութեան թե- թացքին, նուիրելով չըլլանաւարտ և թե- թաւարտ հարկերու զարգացած անհա- յեր, որոնք զանազան ապարդիւնները մէկ նախնային ծառայութիւնները ժամանակը և Աղլին ծառայութիւնները ժամանակը:

Այս տարի, վարձարանը պիտի տայ Սահմանադրական շրջանի իր անդամիկ ընթացաւարտները, թուով 43:

Այսպէս, Աղլ. Կեդր. վարձարանը, իր յառաջնային տարիներու զրուցութեան թե- թացքին, նուիրելով չըլլանաւարտ և թե- թաւարտ հարկերու զարգացած անհա- յեր, որոնք զանազան ապարդիւնները մէկ նախնային ծառայութիւնները ժամանակը և Աղլին ծառայութիւնները ժամանակը:

Այս տարի, վարձարանը պիտի տայ Սահմանադրական շրջանի իր անդամիկ ընթացաւարտները, թուով 43:

Այսպէս, Աղլ. Կեդր. վարձարանը, իր յառաջնային տարիներու զրուցութեան թե- թացքին, նուիրելով չըլլանաւարտ և թե- թաւարտ հարկերու զարգացած անհա- յեր, որոնք զանազան ապարդիւնները մէկ նախնային ծառայութիւնները ժամանակը և Աղլին ծառայութիւնները ժամանակը:

Այս տարի, վարձարանը պիտի տայ Սահմանադրական շրջանի իր անդամիկ ընթացաւարտները, թուով 43:

Այ

